

NEDERLANDEN.

den 2den Januarij.

Het lyk van den roemrijk voor het vaderland gevoelden achou-
bij-nacht *Lewis van Adons* is gisteren te Vlissingen, met de groot-
ste militaire plegtighen, na den raag des overledenen verschuldigt,
op het kerkhof aldaar, in de nabijheid der graven, van de, bij
het bombardement van Antwerpen in 1830, gesneevde luitenants
der marine *Maas* en *Klinkhamer*, ter aarde besteld. Alle de mi-
litaire en burgerlijke autoriteiten, benevens de troepen van het gar-
nizoen; volgden, onder treurmuziek, plegtstatig het stoffelijk over-
blijfsel eens helds, die voor onze regten en den roem onzer wapen-
nen het leven liet.

Den 30sten December, des avonds ten half tien ure, is het lyk
van den kolonel *de Gemoens*, die aan zijne op de citadel van Ant-
werpen oervol bekriegde wonden den 28sten overleden is, met eene
stoomboot, onder geleide van den luitenant ter-zee *Blommestein*,
te Berg-op-Zoom aangebragt. De luitenant-generaal baten van
der Capellen, Opperbevelhebber der vesting, heeft eadelijk de voor-
dige maatregelen voor de begrafenis van dien hoogstverdienslijken
krijgsmans genomen, welke begrafenis dan ook in den ochtend van
den 31sten met alle militaire eer heeft plaats gehad. De Opperbe-
velhebber zelf heeft het overschot van den dapperen *de Gemoens*
naar zijne laatste rustplaats vergezeld.

Zondag, den 30sten ff., heeft een belgische patrouille, in de na-
bijheid van *Zandvoort*, op de kust van Zeeland, op eene patrouille van
de aldaar geadmitteerde Overijsselsche schutterij gewaard, het welk door
de onzaren niet onbeantwoord werd gelaten; het ganszeden van Axel
suda dadelijk op, doch de Belgen verschoon zich achter den dijk
en Mokken in stakte af. Men verneemt niet, dat deze schermsutse-
ling eenig ander gevolg gehad heeft, dan dat een overijsselsch
schutter een gewerkogel door den arm gekregen heeft.

Het *Journaal du Commerce d'Anvers*, beboet heden, onder
begtoekening van vergisteren, 31 December, de volgende berichten:
De Gieren y bij het aanbreeken van den dag, heeft het overig
gedeelte van het garnizoen de citadel verlaten, en is de Schelde
overgestoken, om zich door Vlaanderen naar Frankrijk te begeven.
Al de menschen, waaruit het transport bestond, hadden een
bloed en zelfs blijmoedig voorkomen; vele zongen vaderlandsche
liedens. De generaal *Chasse*, de kolonel *Koopman* en eenige an-
dere hollandsche officieren, zijn tegen den middag te Burcht ge-
komen, alwaar de verdraging in het aankomen van de rijkteigen,
die hen versoeren moesten, hen verscheiden uren opgehouden heeft,
Sommige Antwerpenaars hebben gelegenheid gehad zich met hen
te onthouden. Alle deze heeren genoten dan bestep welstand
en njete luides, t zij in hunne gedragingen, t zij in hunne ge-
zegden, noerachtigheid aan.

De generaal *Chasse* heeft min of meer van zijne gezetheid
verloren, maar hij is niet ongesteld zooals sommige dagbladen heb-
ben aangekondigt. Men heeft het uit den mond van den generaal
zelfen, dat het slechts aan hem heeft gestaan, om vrijelijk naar
Holland weder te keeren; dat het aanbod daartoe hem gedaan is,
op voorwaarde, dat hij zich verbond, niet tegen Frankrijk te die-
nen. De tegenwoordige reis des grijzen krijgsmans, isent genoeg-
zaam wat zijn antwoord is geweest. Men heeft ook vernomen, dat
het leven van den opperbevelhebber der citadel groot gevaar geloo-
pen heeft, door het springen van een bom, nabij het kleine raampje
van de kasemat waarin hij zich bevond. Men geloofde zelfs een
oogenblik, dat hij gedood of althans zwaar gekwetst was geworden,
dare hij van zijne stoel was gevallen en men hem met een geheel
bebbet gezigt weder opgehouden had; weldra bleek het echter, dat
het slechts ligte wonden waren, veroorzaakt door de stukken glas-
raamen, welke het projectiel had verbaarsd.

De generaal *Chasse* wordt met de grootste oplettendheid door
de Frantschen behandeld; zij leggen zich er op toe zijne wenschen
voet te komen. Ook vindt hij steeds in hunnen toep, te dezen aan-
ziet uit, en zijne officieren laten hem metzelve regt wedervaren.

Gisteren hebben er op eens plaats der citadel, waar enige
hollandsche soldaten begaven zijn; toenmen plaats gehad, die men
ons als zoo afzigtelijk voorstelt, dat wij dezelve niet gelooven kun-
nen en ons onthouden er van spreken, alhoewel er niets is, dat
men niet verwachten kan van lieden gelijk die, welke eene rol in
den aanslag tegen weerlooze gevangenen hebben gespeeld.

De divisie *Sebastiani* zal door belgische troepen in de onder-
scheidene versterkte posities, door eenroegemelde bezet, vervangen
worden.

Waarschijnlijk zullen onze troepen eerst in den loop van de-
zen namiddag in het bezit der citadel gesteld worden. De aftogt
van het fransch leger duurt voort.

P.S. Het is drie uren. De groote klok doet zich hooren; zij kon-
digt aan, dat de, door de frantsche dapperheid, veroverde citadel,
aan de belgische troepen overgegeven is.

Uit het koreestaande van het *Journaal du Commerce* blijkt het,
dat de brave opperbevelhebber der citadel niet, zoo als de Brussel-
sche bladen vermeld hebben, laatleden vrijdag nacht door Brussel
reeds gepasseerd is, maar wel zondag, te gelijk met het laatste
transport van de dappere verdedigers der citadel, deze vesting, twee
jaren lang ter waarborg onzer regten, door hem bewaard en nu
laatstelijk zoo standvastig als roemvol met zijne wakkere bezetting
tegen overmagtig geweld verdedigd, - verlaten heeft.

In de *Belgische Courrier* vindt men hoofdzakelijk het volgend
verslag over het tweede transport van de bezetting der citadel:

Burcht aan de Schelde den 30 December, ten half een uur.
Dezen morgen heeft men door de Schelde-poort de gevangenen
van het tweede transport; zijnde de overigen in de kapitulatie be-
grepen, de citadel doen uittrekken; zij waren omtrent 1700 in ge-
tal, gingen in drie geledeeren langs de Schelde tuschen twee rijen
van het 7de regiment; ter hoogte van Burcht gekomen, hebben zij
zich in kleiner en grooter vaartaigen voor de overvaart ingescheept.
Ten half tien kwamen de eerste booten op den linker-oever aan.
Het 5de regiment vormde aldaar eene lijn tot aan den weg naar
Vlaanderen en op een veld, waar de gevangenen verzameld werden
en appel werd gehouden. De overvaart duurde tot half twaalf.
De officieren bereyden zich bij hunne soldaten op dezelfde vaar-
tuigen, zooveel mogelijk bij hunne kompanien; er was infanterie
van de 2de, 7de, 9de en 10de afdeelingen, artilleristen, genie-
soldaten en alle de zeelieden; deze zijn het laatste overgekomen
in eene boot, waarin zij alleen zich bevonden. Men hoorde hen
zingen reeds van den anderen oever; aan wat gekomen, vervolg-
den zij hun lied, waarvan het laatste woord *vrijheid* was.

Alle soldaten hadden hunne kapotten aan, droegen hunden vaa-
sel en chaket; in 't algemeen zijn het vrij behoudne manschappen,
alhoewel er zeer jonge en zwakken onder zijn. Onder de officieren
merkte men op een majoor van de genie, een kolonel van de in-
fanterie, en twee majoors van de artillerie, waarvan de een zijn
paard behouden had. Wat weerd id, en bevonden bij het konvooi
zich ten minste vijftien vrouwen, zoo vele als de vrouwen
van onder-officieren. Gedurende de ontscheping laadden de Fran-
schen hunne geweren. Alles is in de beste orde afgevoerd; vele
soldaten en officieren hebben zonder onderscheid met Belgen en
Frantschen gesproken, zonder dat er eenige woordenwisseling
Ten twaalf ging de kolonel op marsch voorafgegaan, en gevolgd
door een peloton kavallerie; het 7de regiment strakte tot gesehe.

Daar men de zekerheid had, dat de generaal *Chasse* de citadel
niet had verlaten, en zijn voorzeten was de soldaten te verlaten,
zoo had het voprgaven van een brusselsch blad (*Belgische Courrier*)
dat de generaal naar Parijs vertrokken was, slechts eenige voo-
loovigen misleid. Zier vroeg in den morgen was er een groot
grootte toevloed niennigrijge Antwerpenaars en Frantschen op
de dijken van den rechter Schelde-oever; de rivier was met hooijs
bedekt die andere niennigrijge naar Burcht aangekomen.
Op den middag zag men vier rijkteigen die over de rivier
en kort daarop stak eene pont dien oever af, voorop zag men on-
der-officieren van alle wapenen en zeelieden; in het midden beven-

den zich hoofd-officieren, en nevens den generaal *Chassé* stond een bataillons-overste van den staf. De toeschouwers drongen aanstonds naar den oever. De onder-officieren gingen aan wal; een hollandsch kolonel der infanterie volgde, steunende op den arm eens onder-officiers; uit hoofde zijner jaren hield men hem eerst voor den generaal; vervolgens kwam de kommandant *Koopman*, met al de teekenen van zijnen rang en met een rijk versierden degen, ontzag inboezemende door zijne schoone gedaante en krijgshaftig voorkomen; voorts de kolonel *de Boer*, aide-de-camp van den generaal, wiens arm men gezegd had dat afgezet was, en die zich zeer wel bevindt; de majoor van den staf *Beauman*; de luitenant der marine *Meersman*; twee kapiteins en een luitenant der artillerie, eindelijk de generaal *Chassé*, versierd met het kommandeurs-kruis der Willems-order, met de overige teekenen van zijnen rang en zijnen degen dragende; twee luitenants steunden hem onder hem arm, alhoewel hij met vrij veel gemak ging; zijne trekken zijn een weinig veranderd, en drukken geen strengheid, maar veelmeer eene zekere zachtheid uit; zijn oog is nog levendig. Zoodra hij voet aan wal gezet had, hebben bijna alle aanschouwers het hoofd ontbloot, ieder zocht hem zoo nabij mogelijk te komen en de lanciers, tot bedekking op den oever geschaard, konden de menigte niet weerhouden.

De generaal *Chassé* en alle de hem vergezellende officieren, zijn bij den burgemeester van Burght, bij wien zij gewacht werden, in huis gegaan. De woning werd terstond door de menigte omringd; de generaal was in een bijzonder voor hem in gereedheid gebragt vertrek; hij heeft vele personen toegang tot hem verleend.

De kommandant *Koopman*, de luitenant *Meersman* en de kolonel *de Boer* waren in eene zaal op de straat uitkomende; een luitenant, de functien van secretaris waarnemende, heeft verscheiden brieven, door den kolonel *de Boer* hem opgegeven, geschreven. De majoor *Beauman*, was aan de haven, om toe te zien bij het ontschepen van de rijnruigen; hij heeft zich vrij lang met twee personen onderhouden over de verwoestingen op de citadel en de wederwaardigheden die het garnizoen gedurende het beleg ondervonden heeft. Bij zijne gezegden ontviel hem geen enkel bitter woord. Een oud hollandsch sergeant, bij den slag van de Moskowa met het legioen van eer beschonken, onderhield zich gemeenzaam met belgische artilleristen.

De beide eerste rijnruigen zijn op den middag te Burght aangekomen; voor het eene zijn terstond twee paarden gespannen; de blinden van het andere werden neergelaten; voor de beide overige rijnruigen moest nog tweemaal worden overgevaren. Kwartier over een uur was alles gereed voor het vertrek. Vier postpaarden werden gespannen voor het rijntuig, waarvan de blinden waren neergelaten; de generaal *Chassé* is er ingeklommen van den kolonel *de Boer* en een fransch officier vergezeld. De andere officieren hebben in de volgende rijnruigen plaats genomen. Een peloton lanciers ging vooruit, een ander volgde; de eskadrons-chef reed nevens het rijntuig van den generaal. Men vertrok naar St. Nicolaas, waar alle deze personen en gevangenen den nacht (van zondag op maandag) verblijven zullen.

Den geheelen morgen heeft men orophondelijk het kanon op de Schelde gehoord.

De hollandsche soldaten zijn voorzien van vrij veel geld, in oud hollandsche munt.

Het eerste transport onzer landgenoten is zaterdag middag ten vier uren te St. Nicolaas aangekomen. Bij gebrek van geschikte lokalen, heeft het grootste gedeelte van de manschappen in de kerk nachtverblijf gehouden, de overigen zijn in de herbergen en andere woningen gehuisvest geweest. De generaal *Favre* met twee andere officieren die hem vergezelden, zijn in een der voornaamste huizen ontvangen geworden. Terstond na de komst der troepen is er eene lijst van intekening ten huuren behoeve rond gegaan; de kolonne is zondag naar Loo-Christi op marsch gegaan, waar zij zondag nacht zou verblijven.

Bij eene dagorder, waarbij de chef van den staf van het Fransch leger, de generaal *St. Cyr-Nagus*, namens den maarschalk *Gérard*, de tegredenheid van *Lothwijk Philips*, bij geleheid van de kapitulatie der citadel het leger bekend maakt, wordt onder anderen gezegd, dat er 14,000 ellen loopgraaf zijn geopend geworden, dat er 65,000 schoten door de artillerie zijn gelost, dat men 5,000 soldaten bij kapitulatie in handen gekregen heeft en de Franschen 608 dooden hebben gehad. Het verdient opmerking, dat het verlies aan dooden, 't welk de Franschen geleden hebben, hier reeds aanmerkelijk grooter wordt opgegeven, dan de Belgische bladen melden; hier spreekt men reeds van ruim 600, terwijl gemelde bladen wilden beweren, dat het nauwelijks een honderd tal zou bedragen hebben. Wat het aantal tegen de citadel geloste schoten uit het grof geschut betreft, het zwaarst bekende bombardement is geweest dat van Valenciennes in 1795; in hetzelfde

zijn er tegen die stad gedaan 84,290 kanonschoten, geworpen 20,795 houwtiser-grenaten en 47,752 bommen. Men neme bij deze vergelijking echter in aanmerking, den veel kleineren omtrek der citadel en vooral ook het veel zwaarder geschut, sedert uitgedacht en tegen de citadel gebazigd; als de *Baix* kanonnen en ten laatste den grooten *Russchen* mortier, voor welke beide projectielen, naar het getuigenis van den generaal *Chassé* zelven, niets bestand is, zoodat met alle haast kan worden aangebetekend, dat het kasteel van Antwerpen niet te dwingen was, dan alleen door het overmchtig geweld van een *brutaal* bombardement, ongehoord in de geschiedenis.

Volgens den Antwerpschen *Phare* hebben de Belgen reeds zondag morgen bezit genomen van het Vlaamsche Hoofd en van de forten. Het 6de regiment belgische troepen en een bataillon Leuvense burgerwachten zijn maandag morgen naar Callo vertrokken, om de divisie *Sebastiani* op den linkeroever te vervangen. De maarschalk *Gerard* bevond zich eergisteren nog te Antwerpen, doch werd ieder oogenblik te Brussel verwacht.

Vorst *Leopold* heeft den burgemeester van Antwerpen met zijn ordekrans beschonken; ook ruika een twintigtal fransche gekwetsten zouden hetzelfde hebben gekregen.

Het Gentsch dagblad, het *Journal des Flandres*, den voormaligen *Catholique*, is van uitgever veranderd. Men is in België verlangend te weten, of gemeld blad, bij deze verandering, echter dezelfde kleur behouden hebbe.

FRANKRIJK.

PARIS, den 30sten December.

De kamer van afgevaardigden heeft gisteren het rapport der commissie op een aantal petitiën gehoord, waarvan slechts eene tot meer belangrijke discussiën heeft aanleiding gegeven. Onderscheidene ingezetenen, die als voormalige eigenaars op het eiland Haiti op een gedeelte der schadeloosstelling, door het gouvernement van dit eiland bedongen, aanspraak konden maken, beklagden zich, dat aan deze overeenkomst niet werd voldaan, en beschuldigden het ministerie, dat hunne belangen werden verwaarloosd. Deze aanklagt diel voornamelijk de heer *Laffitte* en zijne vorige ambtgenooten gold, is door dezen wederlegd, door de bedenking, dat men juist om de belangen dier deelgezetigden niet geheel uit het oog te verliezen, zich verplicht had gevonden, ernstiger maatregelen, die voorzaker met de waarheid van *Frankrijk* overeenstemden, doch wellicht alle nitzigt op schadeloosstelling hadden doop verloren gaan, zoo lang mogelijk te verschuiven, en nogmaals eene minnelijke schikking te beproeven. Overigens is in dezelfde zitting besloten, de beide voorstellen tot wederzijdsche scheiding en tot afschaffing der viering van den 21sten Januarij, in overweging te nemen.

De *Nouvelliste* bevestigt heden, dat de minister van oorlog last heeft gegeven, om het geheele Noorderleger dadelijk binnen de grenzen te doen terugkeren; hetzelfde zal intusschen georganiseerd blijven en zich aan het observatie leger in de oostelijke departementen aansluiten. De hollandsche krijgslieden, die op de citadel van Antwerpen zijn gevangen genomen en geweigerd hebben, zich te verbijden om tot eene eijdelijke schikking der belgische kwestie niet tegen Frankrijk of dezelve bondgenooten te dienen, zullen volgens hetzelfde dagblad naar St. Omer vervoerd worden, en aldaar tot nadere beschikking verblijven.

De graaf *d'Appony* zal ter gelegenheid van het nieuwe jaar, aan het hoofd der alhier aanwezige diplomaten den koning geluk wenschen.

De koning vertrekt den 5den van hier en zal reeds den 7den te Kamerrijk de reserve divisie kavalerie van het fransch leger, onder den generaal *Gentil Saint-Alphonse* in oogenschouw nemen.

De academie van zede- en staatkundige wetenschappen, op laags weder ingesteld, heeft gisteren tot hare leden verkozen, de heeren *Edwards*, *Droz*, *Brousseau*, *Mignat*, *Killarimé*, *Comte* en *Simeon*.

Dezer dagen is alhier overleden, de bekende *Charles Lameth*, een der weinigen, die, terwijl zij in de vorige omwenteling eene beduidende rol hadden gespeeld, door droevige ondervinding tot beginselen van wet en orde waren teruggekomen.

(Heden, uit hoofde van den zondag, geene fond-notering.)

DUI TSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten December.

De mededeeling van het Pruisisch gouvernement, het bijeen trekken van een observatiekorps in de Rijn-provinciën betreffende, heeft bij de bondvergadering op den 6den dezer op voorstel van Oostenrijk tot het volgend eenstemmig besluit aanleiding gegeven: Dat het bondgenootschap met verkomen genoege de mededeeling der wijze en krachtige maatregelen heeft vernomen die door den Koning van Pruisen, in de thans dringende en gevaarvolle omstandigheden zoo tot eigen verdediging als tot bevestiging van geheel het bondgenootschap, met eijdel bondgenootschappijken zin

zijn genomen, en terwijl men aan Zijne Prussische Majesteit voor deze doeltreffende voorzorgen, consistentig de erkentelijkheid van het handgemeenschap betuigt, beveelt de koningsvergadering ook voor het verzoek, hoogerzelve de behafiging der belangen van het handgemeenschap dan de meest bedreigde noordwestelijke grenzen met veel vertrouwen aan, opdat langs dien weg de handvergadering in staat zoude zijn, om naar den aard harer instellingen, zoodanige besluiten te nemen, als door de omstandigheden noodzakelijk mogten worden."

De gezant van Hannover heeft even als zijne ambtgenoten zijne gekte goedkeuring aan dit besluit gegeven.

— Uit Berlijn schrijft men van den 25sten dezer, dat hoewel men zich steeds met het behoud van den vrede durfde vleijen, door het gouvernement echter alle maatregelen werden genomen, om bij eenen op handen zijnde strijd eene geduchte magt in het veld te brengen. Reeds in den loop des vorigen zomers werd het materieel der veldartillerie geheel voltallig gemaakt, met zoodanig overleg dat de negen brigaden van dit wapen, thans niet minder dan 1080 stukken geschut in gereedheid hebben; daarenboven heeft men thans een aanvang gemaakt, om ook het belegerings- en vestings-geschut tot den staat van oorlog te brengen. De werkplaatsen der artillerie zijn daartoe onophoudelijk bezig; te Berlijn wordt onder anderen in niet minder dan veertien smederijen aan het sizerwerk der wal-affuiten en andere behodigheden gearbeid.

(Nour. Korr.)

— De agent van *Mohamed-Ali* te Triest heeft het officieel bericht ontvangen dat tusschen dezen vorst en de Porte nieuwe onderhandelingen zijn aangakneopt, en dat beide partijen reeds omtrent den grondslag eener volkomen bevrediging waren overeen gekomen.

— Koning *Otto* van Griekenland is den 20sten dezer te Rome aangekomen, eenige dagen vroeger de voormalige Fransche minister *Sebastiani*, beide zich naar Napels begevende.

Vervolg en slot der beloofde vroeger rapporten van den generaal *Chasse*, van af den 4den dezer (in de Staats-Courant van Vrijdag 11. medegedeeld.)

Hoofdkwartier Citadel van Antwerpen, den 15den December 1832, 's avonds ten 7 ure.

Als een vervolg op mijn rapport van den 12den dezer, heb ik de eer Uwer Excellentie te rapporteren dat dien dag, na het afzenden van mijn rapport, de kapitein van *Onselen*, der 10de afdeling infanterie, nog door eene bom gedood is geworden.

13 December. Het vijandelijk vuur is in den afgelopen nacht zoo sterk en aanhoudend geweest, als wij het tot dien dag nog niet ondervonden hebben; men heeft opgemerkt dat er zich op hetzelfde oogenblik twaalf tot veertien bommen in de lucht bevonden, welke vuur de grootste ravages heeft gemaakt en den grond zoodanig omgevoeld, dat men niet dan met de grootste moeite kan circuleren, zoodat het aembrengen van ammunitie en het verplaatsen van geschut ten hoogste moeilijk en somtijds onmogelijk is.

De manschappen lijden veel door de wijze, waarop zij in de poternes, communicationen en keelen der bastions geplaatst zijn.

Ook de oude gemetselde bomvrije plaatsen, welke tot laatste schuilplaats voor de troepen verstreken, beginnen zich te begeven, zijnde de linker-poternes der bastions II en IV reeds zeer beschadigd, en de ingangen door het nedervallend puin verstopt, waardoor eenige aldaar rustende manschappen gekwetst zijn geworden.

Het vuur des vijands rigt zich thans hoofdzakelijk tegen de bastions III en IV. De ringmur van het kruidmagazijn is zeer beschadigd en naar de zijde van de kerk geheel ingeschoten.

De vijandelijke demonteer-Batterijen openen hun vuur tegen de bastions I, II en III.

De kapitein der artillerie van *Hoey van Oostde* wordt doodelijk aan het hoofd gewond en sterft eenige oogenblikken daarna. De bezetting verliest in denzelfden een uitstekend braaf, kundig en zeer voortvarend officier, wiens dood algemeen betreurd wordt.

Er wordt een balk in het bomvrije hospitaal door eene bom in stukken geslagen, zonder echter in te storten; de sergeant-opzichter der genie van *der Velde*, welke met den grootsten ijver bezig was zulks te repareren, wordt daarbij zwaar gekwetst.

De kapitein *Groeneveld*, der 10de afdeling infanterie, de wacht hebbende in het fort St. Laurent, ontvangt aldaar eene wond door den arm en in de zijde.

Het eenig nog overblijvend zoogenaamd bomvrij lokaal, hetwelk men in den walgang had ingegraven, wordt ingeslagen, waardoor de 2de luitenant *Francke*, der 10de afdeling infanterie, gekwetst en eene vrouw gedood wordt.

De 2de luitenant van *Deventer*, der 10de afdeling infanterie, wordt gekwetst door het springen van een bom.

De staat der werken van den vijand zijn op dien dag zoo als volgt:

De approches zijn door denzelfden voortgezet tot op de kapitaal van bastion n° 2, en van daar vervolgd door eene nieuwe branche, die zich op de kruin van het glacis, langs den bedekten weg der linker-face van dat bastion, tot tusschen de 1ste en tweede travers, uitstrekt, en het couronnement van hetzelfde begint daar te stellen. Door een gelukkig daarop gericht vuur van de hooge flank en regter-face van bastion I, en door het

werpen van spiegelgrenaten en de landmortieren van Bastion II, wordt echter dit werk aan den vijand zeer onbejukt gemaakt en moet hij hetzelve, hij momenten zelfs geheel verlaten. De meer achter liggende branches hinner approches verbinden die van bastion II met die van St. Laurent. Aan het bomvrije hospitaal wordt eene verzakking voorover bespeurd, zoodat men met afgruizen de instorting van hetzelfde te gemoet ziet. Het is aller-verschrikkelijkst zoodanig ongeluk te voorkomen, zonder de geringste hulpmiddelen te kunnen aanwenden.

14 December. Het schieten van wederzijden duurt, des ghele nacht voort. De vijand drie mijnen in den saillant van de lunette St. Laurent aangebragt hebbende, doet dezelve ten half vier ure des morgens spelen, waardoor eene beklimbare brees geopend wordt, door welke het fort stormenderhand wordt ingenomen, waarbij ons verlies een 1ste luitenant, 1 sergeant, 1 korporaal en 49 soldaten van de 10de afdeling infanterie, benevens 3 kanonniers en 2 handlangers, aan dood en gewonden of vermisten bedraagt. Het kwetsen van den kapitein *Groeneveld* en het springen der mijnen op den geest der bezetting ginfleerd hebbende, zoo hebben de pogingen van den 1sten luitenant *Boers*, der 10de afdeling infanterie, welke op dien post kommandeerde, niet kunnen beletten, dat dit fort verloren is gegaan; de vijand retrancheert zich in hetzelfde en het wordt van onze zijde hevig beschoten. Het sterft echter tot troost, dat deze lunette het eerste buitenwerk is, dat door een zoo magtigen vijand, na reeds 16 dagen de tranchee te hebben geopend, genomen is.

De vijand heeft zijn couronnement van den bedekten weg voor de linker-face van bastion II versterkt en breeder gemaakt, maar het vuur van de regter-flank van het bastion I en het bastion II heeft hem helet hetzelve te verlengen. Aan de Keel van St. Laurent, langs den Keelmuur en de gracht van de linker-flank, heeft hij eene loopgraaf geopend, die zich met de derde parallel zal vereenigen. Onze wachten hebben achter de palissadering der uitspringende wapenplaats van het ravelijn der hulppoort en langs de gepalissadeerde cramailere van de regter-face des ravelijns, post gevat en zich aldaar door aanderecht dedekt, om hetzelve voor voet te kunnen verdedigen. De progressen van den inval van deze zijde worden door het nog hestande geschut van het front II—III en door Kiel bestreden.

Er is wederom eene bom in de poterne van bastion IV geslagen, waar door echter slechts een mineur gekwetst is.

15 December. Den afgelopen nacht is het vuur niet zoo hevig als naar gewoonte geweest; hetzelve is echter dezen morgen met meer hevigheid hervat, en door het onze, zoo veel als onze beschadigde werken en ingestorte blinderingen het toelaten, met nadruk en succes beantwoord.

In het kruid-magazijn op de courfiae V—I, welks rstantie gesien twijfel overlijt, hebben de vijandelijke bommen zich mede eenen weg ge-hand, zoodat hetzelve dezen nacht, zonder verdere schade te veroorzaken, gesprongen is.

Ook is van het kruidmagazijn in bastion IV, dat geheel ingeslagen en verwoest. Het gaat alle verheedingskracht te boven, hoedang deze sterkte door het vijandelijke geschut, dat op de gehele oppervlakte levert niets anders dan een chaos op. De vlag is reeds twee malen hernieuwd, en wordt steeds in flarden geschoten, die zich morgen de vlaglijn in stukken geschoten zijnde, zoo is dezelve, onder een hagel van kogels, door eenen matroos ingeschoven en de vlag daadlijk wederom gheschen.

Heden nacht heeft de vijand een darr en een logement aan den saillant van St. Laurent daargesteld, en de loopgraaf aan de keel van die lunette verlengd, om zich met de werken van aanval voor bastion II te verbinden, en zoekt hij van het couronnement voor dit bastion, dwars over het glacis, deze verbinding te effectueren. Achter deze communicatie, is nog eene andere begonnen uit de derde parallel, naar het couronnement; doch deze werken zijn door het vuur van de linkerflank bastion III zoodanig beschoten, dat zij zeer vertraagd en bij momenten geheel verlaten worden. Het zelfs onder de blindering der flank gedemonstred geschut is door de volharding en onvermoeidheid der artillerie, meestendeels gempacterd, zoo als op vele andere plaatsen. In het couronnement op den bedekten weg der linker face van bastion II wordt door het bastion I zoodanig geschoten, dat de vijand er in dezen nacht maar den halven afstand naar de derde travers bereikt heeft. Het bastion II speelt er, uit een spiegel-mortier, met succes op, en het ravelijn der hulppoort heeft er ingelijks eene in werking, welke met het overig geschut van dit front en het tirailleur-vuur der infanterie aanhoudend werkt.

Ik maak het mij tot eenen aangenamen pligt Uwer Excellentie te berichten, dat ik het genog kan roemen de onvermoeide bereidwilligheid van den Kolonel-Kapitein ter zee *Koepman* en derzelfs ondersoorgen, die wedijveren om hulp te verleenen daár waar dezelve noodig is, en het is alleen aan de intelligentie van dezen brave hoofd-officier te danken, dat ik nog in staat ben geweest, om de ligt gekwetsten naar het Vlaamsche Hoofd te kunnen voeren, en Uwe Excellentie van tijd tot tijd mijne rapporten te doen toekomen.

Ook de kolonel *de Gamere*, welke zoo ter regter tijt hier is aangekomen, bewijst mij de uitstekendste diensten; ongelukkig heeft hij door een val een ongemak aan zijne regter knie bekomen, dan er is hoop datzelve speedig hersteld zal zijn.

Ik verzoek Uwer Excellentie deze twee brave hoofd-officieren in Zijner Majesteits welwillendheid aan te bevelen.

Ik kan Uwe Exc. niet ontvezen, dat het een grievend ongeluk is, dat de bomvrije lokalen niet aan het geweldadig vuur des vijands hebben kunnen wederstaan; het encombrement in de poternes en communicationen der bastions verwekt medelijden.

Heden namiddag heeft de vijand uit de loopgraaf in St. Laurent met grenaten uit handmortieren gepoent, en de wach in de palissadering van de uitspringende wapenplaats voor het ravelijn der hulppoort in den bedekten weg, regh van hetzelfde genoodzaakt zich, met verlies van 1 sergeant, 1 korporaal en 9 man gekwetsten, terug te trekken. De insprin-

gende vester-waapenplaats, welke mede gepalisadeerd is en een gepalissadeerden tamboer heeft, is door onze troepen bezet gebleven. De vijand heeft geenige graven en de dekkende weg bezochten, om de onzen te bevechten. Onze artillerie, welke door het verhoij onzer troepen in deze positie gehinderd werd, schijnt thans een aauwmerkelijk nadeel door het overghevoert aan den vijand toe te brengen.

Er zijn thant 85 zieken en ligt gekwetsten naar het Vlaamsche hoofd overgebracht.

Het gedemonteerde geschut, sedert mijn laatste rapport, bestaat in 8 stukken, geheel buiten dienst, en 12 affuten. Terwijl ons verlies aan manschappen, sedert mijn rapport van den 12den dezer, 20 dooden, 63 gekwetsten en 63 vermisten bedraagt, zijnde, dus ons geheel verlies sedert het begin der vijandelijkheden 60 gesneuvelden, 194 gekwetsten en 67 vermisten.

De Generaal der Infanterie, Opperbevelhebber der Gedeelte en Zijner Majesteits zeemagt op de Schelde, voor Antwerpen.

Baron CHASSE.

De Commissie van het College Zeevaars-Hoof te Amsterdam, belast met het bepalen der ingesomelde penningen ten behoeve der gekwetsten en van de hulpbehoevende betrekkingen, der gesneuvelden manschappen van de Equipage der Kanonierboot No. 2, op een mijlen van de Eere van de C. J. van Sprak, roept bij deze op, al de zoodanige welke tot groot diere penningen gerechtigd zijn verklaard, en bij hare Advertentie van den 17en Maart jl. zijn vermeld, ten einde op de gewone wijze het kwartaal verschonen op hebben te kunnen ontvangen.

De Commissie voornamelijk acht zich verplicht bij deze aan de milde gevers die ingesomelde penningen te kennen te geven, dat de uitbeeringen van bevoegende personen door haar uitsluitend geschiedt, mit de gelden door het College Zeevaars-Hoof ingezameld of bij hetzelfde overeenkomstig vroeger advertentie gestort, en geenszins te samen met andere fondsen, hoe ook getuind, zoodanig door sommige wordt vermeend, en onder anderen door wijlen den vreesdenlijken Zoon van de Eere van van Speyk bl. 139 en 140 mededeelbaar te worden.

Amsterdam, den 16 Januarij 1832.

J. W. de Vries, B. Eshuis, Mr. J. C. van Hasselt, T. P. Meijer.

Journal des Etats, te Amsterdam.

DINGSDAG, 3 Januarij 1832.

NEDERLANDEN, Vreesdenlijke schuld, 24 pCt.	412	42	412
Uitgestelde schuld.	10	10	10
Kansbiljetten.	15	15	15
Amerikaansche Bondschap, 42 pCt.	69	69	69
Idem, 38 pCt.	55	55	55
Overschotten, 1830, 5 pCt.	92	92	92
Vrijw. geld, 1831, 6 pCt.	99	99	99
Nieuwe idem, 1832, 5 pCt.	78	78	78
Schuld-biljetten, 6 pCt.	99	100	100
Handel-manschappen, 4 pCt.	70	70	70
Russische, 10 pCt.	93	93	93
Kusland, bij Hoge en Gedeelte, 5 pCt.	95	95	95
Bij dezelfde, 5 pCt.	52	52	52
Dezelfde, 3 pCt.	82	82	82
Uitgestelde schuld.			

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

De Agent van de Domeinen te Breda, zal op de na te melden dag, open en plaatselijk verkopen, als:

Op Woensdag, den 9 Januarij 1832, 'smorgens om 9 ure, ten huize van de Plantage-meester in het Maatschap onder Prins van Oranje.

Onder de hand van Kavelen darre en ongewaande Eiken en andere Bomen, Masten, Spanten, Danen, Vissers en Mutsaard in de Lica, Maat, en Uyvenhantische Streekt.

Op Donderdag, den 10 Januarij 1832, 'smorgens om 10 ure, ten Stadhuize van Breda.

Andersziden, Hooft-schaarhout in de voormelde Dominie Breda, welke thans thans bij biljetten onafbreven.

De handelingen van Verkoop van Hagen ten lezing van kantors van voormelde Breda, welke bij de Plantage-meester in de rapporten Breda, nadere informatie en aanwijzingen te bekomen zijn.

Breda, den 27 December 1831.

De Agent voornamelijk,

M. S. MITTS.

De Koning: Het koninkrijks VUS-MERIE RIJPAARD, welke met 1400 is bevestigd in het Hotel des Rege-Bat.

GEDENKBOEK

VOOR DE NEDERLANDSCHE VRIJWILLIGERS, SCHUTTE-RIJEN, ZEE- EN LANDMAGT.

Onder bovengemelden titel zal eerlang en wellicht reeds in den loop van dezen Januarij aanstaande, worden uitgegeven, een werkje hetwelk reeds is uitgegeven.

Deze Verzameling der Dagorders, waarbij het leger in 1831 in beweging werd gesteld, van de legerebeten van den Tweedaagsehe Verdrag, de officiele rapporten van de krijgsvoertogtingen der troepen in Staats-Vlaanderen gestationeerd, van de nader kolobnes mit de vreesden Breda en Bergen op Zoom, alsmede van hetgeen in de maand Augustus 1831, zoo op het kasteel van Antwerpen als op de Schelde is voorgevallen, de collectie stukken ten aanzien van de operatie der bezetting van het kasteel van Antwerpen in 1830 en voort van al hetgeen betrekking heeft gehad tot de

Te Breda, bij BROESE en COMP.

opeiseling en kapitulatie der vermeldde sterkte in 1832, met de wegens de afbeeldingen van des Generaal der Infanterie Baron Chasse, den vice-admiraal Godeus, den luitenant ter zee van Speyk, met de afbeeldingen der gedenkbekers van hunsgeminden in het Burger weeshuis en Nieuwe Kerk te Amsterdam vogerigt en vigeretten, voorstellende de steden Hasselt en Lanwen en kasteel van Antwerpen.

B. Zeer nauwkeurige uitslaande kaarten der provincien Noord-Brabant en Limburg en der Schelde, waarop voorkomen Antwerpen, het kasteel, benevens al de forten van de beide oeveren der Rivier tot aan het fort Bath, mitsgaders een platte grond van het kasteel met de opperigte vijandelijke batterijen.

C. Naauwkeurige naamlijsten der H.H. hoofd- en staf-officieren van den generalen staf des legers, van de divisie en brigade-generaals en derzelver staven, van de opperbevelhebbers de kommanderende officieren der artillerie en genie, van de presidenten der tijdelijke krijgeraden en auditoren militair in alle de vestingen, van H.H. hoofd- en subalterne officieren der vrijwillige jagerkorpsen, der mobilverklaarde bataillons schutterij sedert de zamenstelling dezer korpsen, van H.H. studenten der verschillende Hoge Scholen, die zich reowet in 1830 als in 1832 tot vrijwillige dienst ter verdediging des vaderlands aangeboden en werkelijk verrigt hebben, of bereid zijn dezelve te volvoeren; met vermelding tot welke divisie en brigade dezelve op 1 Augustus 1831 behoord of in welke vesting zij zich in garnizoen bevonden hebben, zoo ook van degenen die gesneuveld, overleden, overgeplaat, bevorderd, vervt ont-lagen of te sa sulle geplaatst zijn; mitsgaders eene naamlijst van hoofd- en subalterne officieren, die in October 1830 en bijzonderlijk die sedert Maart 1831 op het kasteel van Antwerpen in bezetting hebben gelegen, met vermelding dergenen die tijdens de belegering zich aldaar bevonden, gesneuveld of gewond zijn geworden.

D. Waarbij zullen gevoegd worden ruim 150 gekleurde afbeeldingen der kleedingen en wapenrustingen van de vrijwillige jagerkorpsen, schutterijen en der zee- en landmagt, met de verschillende vaandels der jagerkorpsen en bataillons schutterij, welke laatste voor degenen die zulke verkiezen mochten ook bij gedeelten afzonderlijk zullen te verkrijgen zijn; als: 1. de afbeeldingen der vrijwillige jagerkorpsen en schutterijen, bestaande in ruim 50 plaatjes, 2. die van de infanterie in ruim 40 plaatjes, 3. die van de kavallerie en artillerie, mede ruim 40 plaatjes en 4. die van de zeemagt en mariniers, ongeveer 30 plaatjes.

Men zal de meeste zorg voor een nette en keurige uitvoering wat plaat en letterdrukk becraft aanvender en zich tevens zoo veel mogelijk toelagen op nauwkeurigheid en volledigheid wat het geschiedkundig gedeelte en de naamlijsten aangaat, terwyl men om niet van de goedkeuring des publieks te vreesaken, de prijs zeer gering zal stellen.

De uitgeve van dit werkje zal geschieden bij J. P. HOETMAN, Steendrukker te Utrecht.

Gemelde uitgever stelt zich voor, in den loop der volgende week het licht te doen zien, een zeer gelijktend en met veel zorgvuldigheid voerd Postat van Zijne Excellentie den Generaal D. H. Baron Chasse, gederend met het grooekruis der militaire Willemaorde, tegen den zeer matigen prijs van 40 cents.

* * Bij G. J. A. B E L I E R I N C E, te Amsterdam, is in 1832 van de Pers gekomen en heeft alomt versonden:

- I. J. C O R S T I U S, Raad en Toot, in Dalkere-Dagen, 2 Stukken Kompleet, tweede Druk, in groot 8vo. f 2,70.
- II. W e d e r g e b o o r t e e n H e i l i g e n a k i n g, eenste Deel, in groot 8vo. f 2,40.
- III. L. v a n d e B e r g, Lof en Troostzangen voor onze dagen, in groot 8vo. f 0,50.
- IV. J. v a n B o r g, Ederredenen, in groot 8vo. f 2,80.
- V. B. T. L U B L I N K W E D D I E, Gedeelten en Beldden, eerste - derde Stuk; tweede Druk, in groot 8vo. f 3,75.
- VI. M E R K W A A R D I G H E D E N v a n d e T E R D A A G S E H E N V E L D T O G T, eerste en 2de Afte-ring met 8 platen, in 8vo, bij Intekening. f 2,80.
- VII. W e d. A. v a n M e e r t e n, P a n o r a m, No. 1 - 4, met gekleurde Modellen, per jaar van No. 1 - 6. f 7,50.
- VIII. G e d a n k s c h r i f t e n v a n C O N S T A N T, aangaande het Huiselijk Leven van Napoleon, zijn Huisgezin en zijn Hofstaat, eerste tot vierde Deel, in groot 8vo. f 10,00.

* * J. D E L A N G E te Deventer heeft uitgegeven en wou verzonden:

- P. J. B A U D E T, A L L E R E E R S T E B E G I N S E L E N v a n d e T O E P A S S I N G D E R A L G E B R A O P D E M E E T K U N S T, bevattende de noodige regels en voorschriften tot de volledige oplossing van bepaalde werkstukken uit de Meetkunst, welke niet boven de tweede magt verheven zijn. Met 56 daarbij behoorende platen, waarop 184 figuren. Prijs f 4,25.
- A. V E R W I J S, Z I E K T E E N H E R B E T E L I N G. Een Christelijk Boekje. Prijs f 2,40.
- J. A. H A N S E N, R e k e n k u n s t i g e w e r k z a m h e d e n v o o r d e t w e e d e k l a s s e e e n e r l a g e r e s c h o o l, Prijs f 0,75.
- H a n d l e i d i n g v o o r o n d e r w i s e r s b i j h e t g e b r u k d e r r e k e n k u n s t i g e w e r k z a m h e d e n v o o r d e t w e e d e k l a s s e e e n e r l a g e r e s c h o o l, Prijs f 0,25.
- J. C O R S C H I T T E N, v o l g e n s d e N i e u w e S c h r i f t m e t h o d e. Eerste aflevering, No. 1 - 45. Prijs f 0,40.

Boekdruckers en Boekverkoopers.